

ת"פ 52992/01/17 - מדינת ישראל נגד מחמוד מאדי, אחמד נג'ם, אמיר נגם

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 52992-01-17 מדינת ישראל נ' מאדי ואח'
בפני כבוד השופטת אליאנא דניאלי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים
1. מחמוד מאדי
2. אחמד נג'ם
3. אמיר נגם

הכרעת דין בעניינו של נאשם 1

כללי

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום האוחז 30 אישומים, במסגרתם הואשם ביחד עם אחרים כי התפרץ לרכבים בצוותא בכוונה לגנוב אותם, וביצע בצוותא את הגניבות.

בהתאם לחלק הכללי של כתב האישום, נאשם 3 הוא גיסו של נאשם 2 ובמועדים הרלבנטיים היה הבעלים של 4 רכבים, ובהם רכב מסוג רנו קנגו, אשר מספר הרישוי שלו צוין (להלן: "הרנו" ו"הרכבים"). נטען כי במועדים הרלבנטיים החזיק נאשם 2 ברכבים וביצע בהם שימוש. עוד נטען כי כל אחד מהנאשמים החזיק בתקופה הרלוונטית בטלפון אשר מספרו צוין.

במהלך החודשים אוגוסט 2016 ועד ינואר 2017, חברו הנאשמים לגנוב רכבים מאזור המרכז ולהעבירם לשטחי הרשות הפלסטינאית.

שיטת הביצוע כללה הגעה של הנאשמים 1 ו-2 באחד מארבעת הרכבים, כאשר נאשם 2 נוהג ברכב ואילו נאשם 1 יורד מהרכב, מתפרץ לרכב אותו ביקשו השניים לגנוב, ובהמשך עוזבים הנאשמים את המקום כאשר נאשם 2 נוהג ברכב בו הגיעו, "הרכב המוביל", ואילו נאשם 1 נוסע בעקבותיו ברכב הגנוב. בחלק מהאישומים הצטרף נאשם 3 לנאשם 2 ברכב המוביל.

נטען כי הנאשמים היו מגיעים יחדיו ברכב המוביל וברכב הגנוב למחסום רנתיס, ודרכו עוברים משטחי מדינת ישראל לשטחי הרשות הפלסטינאית, כשנאשם 1 נוהג ברכב המוביל, ולאחריו עובר את המחסום נאשם 2 ברכב הגנוב.

מחמת אורכו של כתב האישום לא יפורטו שלושים האישומים בהם הואשם הנאשם, ואך יצוין כי באישומים מפורטים זהות

עמוד 1

בעלי הרכבים הגנובים, מקום החניה של אותם רכבים, ומועד הגניבה וההתפרצות, בהלימה למתואר לעיל. יובהר כי האישומים מייחסים לנאשמים גניבות מיישובים באזור המרכז, ובהם ניר צבי, רמלה, מודיעין, שוהם ועוד, כאשר מדובר באירועים שהתרחשו לעתים יום אחר יום ובסמיכות זה לזה.

עובדות האישום הראשון שונות במעט מהאישומים האחרים ולפיכך תפורטנה. באשר לאישום זה, נטען כי שלושת הנאשמים גנבו רכב מסוג סובארו שמספרו 32-487-08, ביום 6.1.17 בין השעות 08:15-07:45, כאשר נאשם 1 נוסע לאחר הגניבה ברכב הגנוב ונאשמים 2 ו-3 נוסעים ברכב הרנו המוביל. עוד נטען, כי בשעה 08:30 התקשר אדם אשר זהותו אינה ידועה למאשימה לנאשם 1 ועדכן את נאשם 1 בכך שגנב את הרכב (יצוין כי לשון כתב האישום מדברת על כך שנאשם 1 עדכן את האחר בדבר הגניבה, ואולם בדיון מיום 6.9.17 הוסכם על הצדדים כי האחר הוא שעדכן את נאשם 1).

בשעה 08:52, התקשר נאשם 1 לנאשם 2, והשניים שוחחו ביניהם באשר לדרך הוצאת הרכב מהעיר לוד. בהמשך התקיימה שיחה בנושא בין נאשמים 2 ו-3, ולאחר מכן עדכן הנאשם 2 את נאשם 1 כי נאשם 3 פוחד להוציא את הרכב. בין המעורבים התקיימו שיחות נוספות באותו יום באשר להוצאת הרכב. בהמשך, בין התאריך 7.1.17 בשעה 23:30 ל-8.1.17 בשעה 06:30, הגיעו הנאשמים לרחוב רבי עקיבא בלוד, פירקו לוחיות זיהוי של רכב סובארו אחר, והרכיבו אותן על הרכב הגנוב.

בסמוך לכך ניסו נאשמים 1 ו-2 להעביר את הרכב הגנוב לשטחי הרשות, כשנאשם 2 נוהג בסובארו ובעקבותיו נוהג נאשם 1 ברנו והשניים שומרים על קשר טלפוני זה עם זה, עד שנעצרו על ידי כוחות המשטרה.

בגין מעשה זה, יוחסו לנאשמים גם עבירות של פירוק חלקים מרכב בצוותא, גניבה בצוותא וזיוף סימני זיהוי של רכב בצוותא.

בתשובתו לאישומים הכחיש הנאשם את המיוחס לו, וטען כי המאשימה הסיקה מסקנות בהתבסס על עובדות שנויות במחלוקת. הוא אישר כי עשה שימוש בטלפון הנטען על ידי המאשימה, וטען כי הרכבים הרשומים על שם נאשם 3 היו בשימוש בני המשפחה המורחבת ואף חבריו של נאשם 1.

יוטעם, כי סלע המחלוקת שבין הצדדים מצומצם למעשה, שכן במהלך הבאת הראיות הסכימה ההגנה כי הרכבים המפורטים בכתב האישום אכן נגנבו, וכי נגנבו במועדים עליהם הצהירו בעליהם בחקירותיהם במשטרה, ככל שהתייחסו למועדי הגניבה.

דין

לאחר שבחנתי את מכלול הראיות ואת טענות הצדדים, מצאתי כי המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה לשכנע מעבר לספק סביר כי הנאשם אשם במיוחס לו, ולפיכך מזוכה הנאשם מהעבירות בהן הואשם. עם זאת, מצאתי להרשיעו בחלק מהאישומים בעבירות שונות מאלו בהן הואשם, הכל כפי שיפורט להלן.

כאמור בראשית הדברים, טענות המאשימה באשר לאישום הראשון, וכך גם הראיות, שונות מהראיות ומהטענות המתייחסות ליתרת האישומים. זאת, מאחר שלגבי אישום זה ביצעה המאשימה האזנות סתר, ואף תפסה

את הנאשם בכף לשיטתה. לטענת המאשימה, יש בהאזנות הסתר כדי ללמד על מעורבות הנאשם במכלול המעשים, שעה שלעמדת ההגנה דוקא ראיות אלו מלמדות כי הנאשם לא היה שותף למעשי הגניבה עצמם.

יובהר כי כבר ממקרא האישום (כפי שתוקן במהלך הדיון), מתעורר קושי, שכן כמפורט לעיל, למעשה טוענת המאשימה הן שהנאשם שבפניי גנב את הרכב ביחד עם חבריו, והן שעודכן לאחר מעשה כי נגנב רכב - טענות שאינן יכולות לדור בכפיפה אחת. נוכח טענה לא-לוגית זו, גרסה ההגנה כי הנאשם כלל לא ידע על הגניבה בזמן אמת, ומשעודכן לאחריה, מעורבותו אינה עולה כדי ביצוע בצוותא, ולכל היותר ניתן להרשיעו בעבירות של קשירת קשר ובסיוע לאחר המעשה. כאמור, לאחר שבחנתי את מכלול הראיות אני מוצאת כי הדין עם ההגנה.

להלן יפורטו עיקרי השיחות (מתוך ת/6), המלמדות כי הנאשם עודכן רק לאחר מעשה:

בשיחה 12 מיום 6.1.17 בשעה 08:30, קרי לאחר מועד הגניבה לו טענה המאשימה, נשמע הנאשם משוחח עם גבר לא מזוהה. הגבר אומר לנאשם:

"יש כבש אחד, דפוק, נקי, נקי, נקי. הבאתי אותו ומלא כלים חשמליים, עכשיו אמיר יוצא 08, חדשה, העמדת/החניתי אותו כאן, מה?"

כמצוין בחלק הכללי, מספר הרכב הגנוב אכן מסתיים בספרות 08, הספרות אותן הזכירו הדוברים בשיחה זו, ואף המאשימה מסכימה כי השיחות מתייחסות לאותו מעשה גניבה.

בהמשך אמר הגבר כי הוא אינו אוהב לצאת "לשם" ביום שישי, כי הוא לא מצליח לכבות, ונשמע מדבר על המפתח שלא יוצא ועל כך ששבר משהו. הנאשם נשמע שואל מספר פעמים איפה, ואומר דברים נוספים שאינם ברורים.

כעבור כ-20 דקות, שוחחו שוב השניים (שיחה מספר 18), כשהנאשם שואל - **"איך אתה רוצה להוביל אותה"**, מבקש מהגבר שהוא יוביל אותה והגבר עונה לו כי הוא אינו יוצא מלוד ומבקש מהנאשם שיוציא אותה.

בשיחה 20 הגבר שואל את הנאשם אם הוא ראה אותה, הנאשם משיב בחיוב, ובהמשך שואל הגבר מה יעשו. השניים מדברים על השאלה האם ימצאו אותה ואם הנאשם יודע מאיפה הוא הביא אותה.

בשיחה מהשעה 13:14 (שיחה 59), אומר הגבר לנאשם כי אדם אחר אמר לו שמפחיד לצאת איתה עכשיו. הנאשם משיב כי הוא הולך איתו, האחר אינו הולך לבד, והנאשם בודק את הדרך עבורו. בהמשך שואל הנאשם - **"אתה רוצה שאני אוציא לך אותה לכניסה ללוד ואתה תמשיך?"**, ובשיחה נוספת כעבור כ-4 דקות (שיחה 62), שואל הנאשם את נאשם 3 אם הוא רוצה לצאת ולהביא את "היא". בהמשך אומר הנאשם כי הוא יהיה לפניו ויבדוק את הדרך.

בשעה 13:23 משוחחים שוב הנאשם והגבר, והנאשם מעדכן את הגבר כי האדם האחר לא מוכן. הגבר מבקש מהנאשם להוציא אותה החוצה בלילה והנאשם משיב לו שעדיף להוציא אותה עכשיו על פני הלילה. הנאשם שואל **"אני אוציא לך אותה החוצה, אתה רוצה שאני אוציא אותה החוצה?"** ובהמשך שואל אם להוציא אותה מחוץ ללוד, והגבר אומר לו כי **"יש בה מלא שקעים"** (שיחה 65).

כעבור מספר דקות (שיחה 69), אומר הגבר לנאשם **שאחרי האירוסין ישים לה הנאשם מספרים אחרים**, כי יש אחת שעומדת שם, והנאשם משיב בחיוב.

בשיחה 139, מהשעה 20:16 באותו מועד, שואל הגבר את הנאשם **"מה עם הכבש ההוא?"** ובהמשך **"אין פחד ממנו, החלפנו את הכל?"** והנאשם מאשר כי אין פחד. שוב מדברים השניים על המועד בו טוב להוציא אותה. גם בשיחה 205 מיום המחרת, מדברים השניים על הוצאתה והנאשם אומר כי הדרך ריקה, הרחובות ריקים, מאשר כי אין משטרה ואומר לגבר כי הוא יוציא אותה. הגבר אומר לו כי הוא מפחד ומבקש שהנאשם יוציא אותה, והנאשם מאשר כי יוציא אותה לכניסה ללוד.

בהמשך (שיחה 210) מדברים השניים על "כבש" נוסף עם מגנזיום 19, שהגיר שלו משוחרר.

ההגנה טענה כי בחלק מהשיחות המוקלטות, ובהן שיחות 240 ו-243, הגבר שלא זוהה, המשוחח עם נאשם 1 או נאשם 3, הוא נאשם 2, שעה שהמאשימה טענה כי מדובר באדם שאינו נאשם 2.

איני רואה חשיבות להכריע במחלוקת זו שבין הצדדים, ולקבוע מי הוא הדובר השני בשיחה. **עיקר הוא בכך שמהאזנה לשיחות אשר נעשו בסמוך לעבירות נשוא האישום הראשון, אין ספק כי נאשם 1 עודכן לאחר מעשה, וכי לא ידע בזמן אמת כי בוצעה גניבה.** ייתכן אמנם כי ידע על הכוונה לבצע גניבה שכזו, וכי הביצוע נעשה בצוותא מכח דיני השותפות, אולם המאשימה לא טענה זאת, הדברים לא הוכחו, ומהשיחות נהיר כי הוא מקבל עדכון על ביצוע הגניבה - לאחר מעשה בלבד.

בנסיבות אלו, לא ניתן לקבוע כי הנאשם עצמו ביצע את הגניבה, כנטען בכתב האישום.

נהיר עם זאת, מהשיחות שפורטו לעיל ומשיחות נוספות, כי לנאשם מעורבות עמוקה עם אחרים בסוגיות הקשורות לגניבת רכבים. הנאשמים מדברים בקודים, הם אינם מציינים את המילה רכב אלא מדברים על "ההיא", "אותה" או על "כבשים" והם משוחחים על מיקום הרכב, מצבו, בוחנים אם יש אנשים ברחובות, משטרה, וכיוצא בזה (ר' שיחה 260, 266, 267).

אשר לחלקו של הנאשם במעשים המפורטים באישום זה, למעט מעשה הגניבה עצמו, הרי שמהשיחות עולה כי חלקו אינו מבוטל לאחר ביצוע הגניבה. הנאשם נוטל חלק בהחלפת לוחיות הזיהוי של הרכב שנגנב, מסכים להוציא את הרכב מלוד, ומלווה את אחד המעורבים על מנת שזה יעביר את הרכב הגנוב במחסום.

כך, בשיחה 267 מיום 8.1.2017 מדברים הנאשם והאחר על נוכחות בילוש במקום, על מעבר של המשטרה, וניכר כי הגבר מסתמך על הנאשם, אשר אומר לו כי הוא עומד ברמזור, כי אף רכב לא הגיע ומאשר כי יראה לגבר את הצומת כבקשתו. מספר דקות לאחר מכן, אומר הנאשם לגבר כי **"אין שום דבר, תתקדם"** (שיחה 269, וכך גם בשיחה 270).

לשם השלמת התמונה, יצויין כי מטעם המאשימה הוגשו גפראיות המלמדות על גניבת לוחיות זיהוי מרכב שמספרו 2074623, בסמוך למועד גניבת הרכב, וכי הלוחיות הגנובות נמצאו על הרכב הגנוב, כשזה נתפס במחסום - בהלימה לשיחות שקיים הנאשם באשר להחלפת לוחיות הזיהוי.

כן הוגש דו"פ של השוטר אבי בהר, מיום 8.1.17, ממנו עולה כי רכב הרנו והרכב הגנוב ניצפו נוסעים אחד אחרי השני באזור הישוב בית אריה, עד המחסום.

יצויין כי מהדו"ח עולה כי נאשם 2 אמר לשוטר כי הנאשם שבפניו ביקש ממנו להעביר את הרכב במחסום - אולם מדובר בעדות שמועה, משלא העיד נאשם 2 בפניו, ולא ניתן לעשות שימוש באימרה זו. ממילא, אין בה כדי להעלות או להוריד

מהמסקנה המשפטית הנלמדת מהראיות.

דו"פ של השוטר ערן קוריש מיום 8.1.17 (ת/23), מלמד כי הנאשם נעצר כשהוא נוהג ברכב הרנו, במחסום רנתיס, וכי ברכב הגנוב נתפס נוהג נאשם 2.

כאמור לעיל, ראיות המאשימה מלמדות על מעורבות ממשית של הנאשם בנעשה. השיחות מלמדות על הכרות מעמיקה שלו ובקיאות במעשי שותפיו לשיחה, הכרותו המעמיקה ברכבים שונים, לרבות הסקת הדגם ממספר הרישוי, הוא היה מעורב בהחלפת לוחיות הזיהוי של הרכב הגנוב, וליווה אותו למחסום. הנאשם נתפס בסמוך לנאשם 2, כששוטרים רואים את השניים נוסעים זה בעקבות זה אל המחסום. איני מקבלת את הטענה כי הנאשם לא ידע שקרוב משפחתו נמצא בסמוך אליו, שעה שמכלול הראיות, ובהן שיחות הטלפון שהתקיימו בין השניים במהלך סוף השבוע שלפני מעצרו, מלמד על נסיעה מתואמת לשם העברת הרכב הגנוב לשטחים.

עם זאת, מדובר במעורבות שהיא כאמור לאחר ביצוע מעשה הגניבה עצמו, ונוכח דברים אלו ניתן להסיק מהראיות ביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, בניגוד לסעיף 499(א)(1) בחוק, וסיוע לאחר מעשה בניגוד לסעיף 260(א) בנסיבות סעיף 261(2) בחוק, כטענת ההגנה בסיכומיה.

מעבר לצורך יוזכר כי בהתאם לסעיף 184 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] - התשמ"ב 1982, ניתן להרשיע נאשם בעבירות בהן לא הואשם, ככל שניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן. במקרה שבפניי, התייחסה ההגנה בסיכומיה לאפשרות להרשיע את הנאשם בעבירות בהן לא הואשם, העולות מחומר הראיות, ולפיכך, ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן, וניתן להרשיעו בעבירות אלו.

מכלול הראיות בתיק הינו נסיבתי. כאשר מבקשת המאשימה להרשיע נאשם בהתבסס על תשתית ראייתית נסיביתית, יש לבחון את הראיות במבחן תלת שלבי. ראשית, על המאשימה להוכיח כל ראיה בנפרד, כך שניתן יהא לבסס ממצאים עובדתיים. בהמשך יש לבחון אם מארג הראיות מוביל למסקנה מפלילה, וככל שכך הדבר, על הנאשם - בשלב השלישי - לשכנע באמיתות גרסתו, ולהטיל ספק במסקנה המפלילה (ר' ע"פ 9372/03 בענין פון וייזל וע"פ 2132/04 בענין קייס).

בהתאם להלכה הפסוקה, רק אם המסקנה המרשיעה גוברת על כל תזה אפשרית אחרת, ניתן לקבוע כי הוכחה אשמת הנאשם מעבר לספק סביר.

נוכח המתואר לעיל, ניתן לקבוע, כאמור, כי הראיות באשר לאישום הראשון מאפשרות להסיק מסקנה מפלילה כנגד הנאשם, ולפיכך יש לבחון אם גרסתו מעוררת ספק.

ביום מעצרו טען הנאשם (8.1.17, ת/18), כי היה בדרכו לקנות דברים לביתו, ברנתיס, ונעצר על ידי המשטרה לפני המחסום. לדבריו הוא מתפרנס מהסעת פועלים בעלי אישור כניסה לישראל מהשטחים ובחזרה, באמצעות הרכבים שבבעלותו - רנו קנגו לבן ופורד טרנזיט לבן. הוא אישר כי הוא אוחד במספר הטלפון לו טוענת המאשימה, וטען כי אין ברשותו קו טלפון נוסף.

לדבריו, הסיע עובדים מהשטחים ביום המעצר וכן ביום שישי 6.1.17, וטען כי לא ראה את נאשם 3, אחיה של אשתו, ביום המעצר או בימים שקדמו לו. כך גם טען כי לא ראה אותו בעת המעצר, ושלל את האפשרות שקבע לנסוע עימו לשטחים ביום בו נתפס. לדבריו, השניים שוחחו באותו יום - על פסולת ואלומיניום ולא על רכבים.

בהודעתו מיום 11.1.17, ת/13, שב וטען הנאשם כי הוא עוסק בהסעות, אולם לדבריו אינו רשום כבעל חברה ואינו מדווח על ההכנסות. הוא נשאל כמה הוא מרוויח בחודש והשיב כי אינו יודע, וכך גם לא ידע להשיב את מי הוא מסייע וכיצד משלמים לו הנוסעים.

הוא טען כי נאשם 3 מתיר לו לנהוג ברכביו, והתייחס לרכב הרנו כאל רכב שלו, אולם מיד ציין כי הרכב של המשפחה, וטען כי כל המשפחה משתמשת ברכבים, והם אינם בבעלותו.

בעדותו חזר על עיקרי גרסתו באשר לפרנסתו כמסיע עובדים מהשטחים אל הארץ. הוא טען כי לשם כך השתמש ברכבים הרשומים על שם נאשם 3 או על שם אשתו, וכי בני משפחה נוספים משתמשים ברכבים אלו, אולם טען כי רוב הזמן הרכב נמצא אצל נאשם 3.

לדבריו, נאשם 2, דודה של אשתו, סובל מבעיה, אינו נשוי או אב לילדים, ועקב כך נוהג להתקשר אליו ואל אשתו 10 פעמים ביום ואף יותר, בכל פעם בה נתקל בבעיה.

לנאשם הושמעו השיחות שהוקלטו על ידי המשטרה. הוא טען כי נאשם 2 אמר לו בשיחות אלו כי הביא רכב שקיבל מכה והוא רוצה לקחת אותו לשטחים. לטענתו לא הבין מהשיחה שהרכב גנוב וסבר כי נאשם 2 מבקש לתקן את הרכב ורוצה שילוו אותו אל השטחים ויחזירו אותו משם, והוא ביקש לסייע לו בכך עקב קרבתם המשפחתית. כן טען כי נאשם 2 לא נהג לעדכנו לאחר שגנב רכבים.

הנאשם אישר כי כאשר אמר לו נאשם 2, עימו לדבריו שוחח, כי מדובר ב"כבש דפוק", הבין כי מדובר ברכב ואף הבין מה סוג הרכב.

לטענת הנאשם, חשש שירצחו אותו ולכן אמר במשטרה שלא שוחח באותו מועד עם נאשם 2.

לדבריו, כאשר נאמר בשיחה המוקלטת שהרכב נקי, סבר כי מדובר בצבע ובכיסאות, ולא הבין למה התכוון נאשם 2 כשאמר שהרכב מלא כלים חשמליים. כן טען כי מאחר שנאשם 2 נהג להתקשר אליו פעמים רבות, לעיתים הוא כלל לא הקשיב לדבריו, ואיפשר לו לדבר ללא הקשבה. כך, כאשר בשיחה 59 נאמר לו ע"י נאשם 2 שנאשם 3 מפחד לצאת עם האוטו, לא הקשיב למה שנאמר, ולכן לא ענה לענין. הוא אף אינו יודע מדוע פחד נאשם 3, יתכן שבגלל הכביש.

הוא נשאל למה הכוונה בשיחה 69, כאשר נאשם 2 אמר שישים לה מספרים אחרים, וטען תחילה כי אינו מבין את השאלה. כשנשאל מה הוחלף ברכב כך שכבר אין צורך לפחד, טען כי לא החליף דבר ברכב וכי כלל לא היה באזור. כשנשאל מדוע לא אמר לנאשם 2 כי אינו מבין למה זה שואל אותו אם אין ממנו פחד, טען שוב כי נאשם 2 מדבר שטויות והוא אינו מקשיב לו. הוא טען כי לא שמע שבמהלך השיחה נאמר לו פעמיים שיש ברכב 23, ולא סיפק הסבר לשאלה מדוע נשאל ע"י נאשם 2 אם הרחובות ריקים ואין משטרה, ומדוע השיב על כך בחיוב.

לאחר שבחנתי את ראיות המאשימה ואת גרסת הנאשם, איני נותנת אמון בגרסתו. מתמלולי השיחות ניכר כי נהיר לנאשם שהרכב גנוב, וכי יש להעבירו לשטחים ללא נוכחות אנשים, משטרה ובילוש. הנאשם נכשל מלספק הסבר מדוע חששו האחרים להעביר את הרכב, ולא הבהיר כיצד תועיל נסיעתו לפני הרכב ה"דפוק", ככל שאסור לנהוג ברכב שקיבל מכה. דבריו כי התבקש "לפתוח" דרך שכן ברכב יש מכה, וכי התבקש לעשות כן כדי שלא יתפוס אותו שוטר, שכן אסור לנסוע ברכב שקיבל מכה, אינם מהימנים. הנאשם לא הבהיר כיצד נוכחותו במקום היה בה כדי להועיל,

ככל שאסור לנסוע ברכב שעבר תאונה. טענתו כי נאשם 2 לא רצה לצאת עם הרכב מלוד, שכן יש לו בעיה ברישיון והמשטרה בלוד מכירה אותו, לא נתמכה בראיה כלשהי.

איני נותנת אמון גם בטענות הנאשם כי לא הקשיב ולא הבין את דברי נאשם 2. ממקרא התמלול ניכר כי הנאשם אמנם אינו מבין ואינו שומע כל מילה בשיחות, ואולם הוא אינו אומר לנאשם 2 כי אינו מבין את דבריו וממכלול תשובותיו ניכר כי מדובר במי שמבין היטב את שנאמר.

בניגוד לעדות הנאשם כי שוחח עם נאשם 3 על פסולת ואלומיניום, ולא על רכבים, הרי שהדברים אינם עולים מהשיחות המוקלטות. טענתו לראשונה בחקירתו הנגדית בדבר הסכומים אותם נהג להשתכר מהסעת הפועלים, כשבמשטרה לא ידע לציין את הסכומים ודרכי התשלום, הינה בבחינת גרסה כבושה הנושאת תווית של חשד (ע"פ 5730/96, ראובן גרציאני נ' מדינת ישראל). יתרה מכך - לא הובאה כל ראיה כי הנאשם אכן עסק בהסעת פועלים.

נוכח האמור לעיל איני נותנת אמון בגרסת הנאשם, ואין בה כדי לסתור את המסקנה המפלילה העולה מראיות המאשימה, באשר לעבירות של קשירת קשר וסיוע לאחר מעשה.

אשר לאישומים הנוספים בכתב האישום, 29 במספר, הרי שבעניינם מסתמכת המאשימה על הראיות נשוא האישום הראשון, המלמדות לשיטתה על ביצוע הגניבה על ידי נאשם 1, כמו גם על ראיות נוספות. כאמור לעיל, מצאתי כי אין באישום הראשון ראיות המאפשרות להסיק מעבר לספק סביר כי הנאשם היה מעורב בביצוע הגניבה, או שידע עליה מראש. לפיכך אין באישום זה כדי לספק תמיכה למסד הראייתי עליו מושתתים האישומים האחרים.

עוד יאמר כבר עתה, כי לא נמצאה תמיכה ראייתית כלשהי לטענת המאשימה כי הנאשם שבפניי גנב את הרכבים בעצמו ונהג ברכבים הגנובים ממקום ביצוע הגניבות, ואולם עבר את המחסום כשהוא נוהג ברכב הרנו או באחד הרכבים האחרים הרשומים על שם נאשם 3. לא ברור מהיכן שאבה המאשימה טענה זו, ממנה עולה כי לכאורה במהלך הנסיעה למחסום החליפו הנאשמים ביניהם את הרכבים.

להלן תיבחנה הראיות הנוספות עליהן מתבססת המאשימה, כאשר יש לזכור כל העת כי מדובר במסד ראייתי נסיבתי. נזכור כי בהתאם להלכה הפסוקה, הרשעה המתבססת על ראיות נסיבטיות אפשרית רק כאשר הראיות מביאות למסקנה הגיונית יחידה באשר לאשמת הנאשם. ואולם כאשר הראיות עשויות להתיישב עם הסבריו של הנאשם, או כאשר נותר ספק סביר ממכלולה של התמונה הראייתית, אף בהעדר אמון בגרסת הנאשם, יש לזכות את הנאשם. כפי שהובהר בראשית הדברים - לאחר שבחנתי את מכלול הראיות, אני סבורה כי אלו אינן מגבשות מסקנה יחידה ומוחלטת בדבר אשמת הנאשם, ברף הנדרש בפלילים.

ראיה מרכזית עליה משתיתה המאשימה את מסקנותיה המפלילות כנגד הנאשם, הינה איכון הטלפון שלו בזירות הגניבה, וכן לאורך המסלול שבין זירות אלו ועד למחסום רנתיס. אקדים ואציין כי לאחר בחינת הטיעונים, מצאתי כי לא ניתן להסתמך על ראיה זו. במה דברים אמורים?

קבלת האיכונים כראיה קבילה יכול שתעשה מכח החריג לכלל האוסר על עדויות שמועה, הקבוע בסעיף 36 בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, ועוסק ברשומה מוסדית, וכך ביקשה המאשימה לעשות.

סעיף 36 (א) בפקודה קובע:

"רשומה מוסדית תהא ראייה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם נתקיימו כל אלה - (1) המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו; (2) דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה; (3) היתה הרשומה פלט - הוכח בנוסף, כי - (א) דרך הפקת הרשומה יש בה כדי להעיד על אמינותה; (ב) המוסד נוקט, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר מחשב ומפני שיבוש בעבודת המחשב."

ואולם, חרף העובדה שלמן ההתחלה טענה ההגנה כנגד קבילות ראית האיכון, והשליכה יהבה בטיעון זה, תוך שהיא מסכימה להגשת עיקר הראיות בתיק ללא מחלוקת, לא זימנה המאשימה עדים אשר היה ביכולתם לשפוך אור על ראיות האיכון ולתמוך בקבילותן.

במסגרת ת/1 הוגשודיסק ותעודה בדבר רשומה מוסדית אותה הנפיקה גב' רינת בליסיה מחברת פלאפון. בהתאם לאמור בתעודה, הפלטים שבדיסק הונפקו תוך שפלאפון מנהלת רישום ממוחשב שוטף של הנתונים המופיעים בפלט, בסמוך לביצוע השיחות, ונוקטת באורח סדיר באמצעי הגנה סבירים מפני חדירה למחשב ושיבוש עבודתו. לכאורה - עומדת התעודה בתנאי הקבילות האמורים.

גברת בליסיה העידה כי היא עובדת באגף הביטחון בחברת פלאפון. היא אישרה כי היא שחתמה על הרשומה המוסדית וכי הרשומה מלמדת על כך שהפלטים הופקו במערכות החברה.

עם זאת, בחקירה נגדית התברר כי העדה עצמה לא הפיקה את האיכונים אלא עובד אחר, ואילו היא רק העבירה את האיכונים למשטרה. אף כי בהתאם לפסיקה, ראייה בדבר רשומה מוסדית מהווה חריג לכלל האוסר על עדויות מפי השמועה, ועד יכול להעיד אודות פעולות שביצע אדם אחר, הרי שהעדה לא ידעה להשיב על שאלות הסנגור, או להבהיר דבר מהשאלות שבמחלוקת. כך, היא אמנם טענה כי היא אחראית על כל מה שיוצא ממשרדה וכי הנתונים שמורים בארכיון וניתן לשלוף אותם, אולם משנשאלה כיצד אותו עובד מפיק את האיכונים לא ידעה להשיב על כך. אף כאשר נשאלה אם היא אחראית לתוכן האיכונים, השיבה בשלילה, תוך שהבהירה כי אינה טכנאית או מהנדסת, וכי למעשה אינה יכולה להעיד על אמיתות התוכן.

כך גם הבהירה, בין היתר, כי אינה יכולה להשיב על שאלות באשר למפות הכיסוי, אשר לנדידה אפשרית בין אנטנות, אשר לשטח הכיסוי של האנטנות ולאיזה כיוון הן מופנות.

נוכח דברים אלו, שב ודרש ב"כ הנאשם לקבל חוות דעת מהנדסים, אשר לכאורה ביכולתן לשפוך אור על התמונה הראייתית של האיכונים, וטען כי בהעדר הסברים לאיכונים הנטענים, אלו אינם מהווים ראייה קבילה.

לאחר שבחנתי את טענות ב"כ הנאשם בסוגיה זו, מצאתי כי הדין עימו. כאמור, המאשימה הגישה באמצעות העדה תעודה בדבר רשומה מוסדית, העומדת לכאורה בתנאי ס' 36(א) בפקודה, כמפורט לעיל. ואולם אין די בהגשת תעודה בה נכתב כי **"המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו"**, כי **"דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה"** וכיוצא בזה, כדי לקיים את דרישת החוק. על המאשימה להוכיח כי אכן כך הדבר, וזאת כשלה המאשימה לעשות.

בע"פ 4229/14 בענין סופיאן סעאידיה נ' מדינת ישראל, הטעים בית המשפט העליון כי -

"חריג לעדות על פי השמועה אינו בגדר מילת קסם שדי בהזכרתו בכדי להשלים את החסר בקבילות הראיה. חריג זה דורש הנחת תשתית עובדתית טרם יכיר בו בית משפט.... בהיעדר הסכמה, מצוות המחוקק היא כי על מנת לקבל רשומה מוסדית כראיה, יש לערוך בירור קונקרטי בשאלה האם התמלאו התנאים לפי סעיף 35-36 לפקודת הראיות".

בהמשך נשאל -

"האם הוכח התנאי של אמצעי הגנה סבירים? האם ידוע לנו מהי דרך הפקת הרשומה? האם ידוע לנו שהעסק נהג במהלך ניהולו הרגיל לערוך רישום, כאמור בסעיף 36(א)(1)? בנוסף, האם דרך איסוף הנתונים ועריכת הרשומה - יש בהם כדי להעיד על אמינותה לפי סעיף 36(א)(3)? אין חזקה בדין כי תנאים אלו התמלאו על ידי העסק הרלוונטי. העניין ודאי וודאי אינו בידיעתו השיפוטית של בית המשפט. יתכן ותנאים אלו התקיימו, אולם באותה מידה יתכן שלא, והנטל רובץ על מגישת הראיה - המדינה".

גם ברע"פ 3981/11, נעם שרביט ואח' נ' מדינת ישראל, הודגש כי על מנת לעמוד בנטל הוכחת העובדות המעידות על אמיתות תוכן הרשומה, ובכללן נוהגיו של המוסד לערוך רישום של האירוע נשוא הרשימה, העובדה שנוהג זה מתקיים במהלך ניהולו הרגיל של המוסד, ושהרישום נעשה בסמוך להתרחשות הארוע - נדרשת הוכחה, בדרך כלל באמצעות העדת מי שיכול להעיד על אמיתות העובדות ולהיחקר על דבריו בבית המשפט.

אכן, מזה שנים משתיתים בתי המשפט מסקנות בהתבסס על איכונים. ואולם בעשותם כן, מעידים בפניהם עדים מטעם חברות התקשורת, שעה שיש מחלוקת בנוגע לקבילות הראיה. בחינת הפסיקה מלמדת כי בפני בתי המשפט השונים נשמעו עדים אשר יכולים היו לשפוך אור על סוגיות שבמחלוקת, ובהן אודות הסבירות כי אדם שאוכן במקום מסויים יימצא בפועל במקום אחר (ת"פ מחוזי מרכז 9830-10-10 בענין מדינת ישראל נ' מוחמד סוילם), "אודות הליכי הקליטה והרישום של שיחות במערכת הממוחשבת של החברה, הליכי הפקת הדו"חות ממחשבי החברה, ואמצעי האבטחה הננקטים כדי למנוע חדירה למחשביה כמו גם מניעת שיבושים בעבודתם", כמו גם אודות העדר שינויים בנתוני האתר בו נקלטו השיחות, ובכלל זה העדר עומסים או תקלות (ע"פ 9338/08 בענין אלעוקה), אודות הפער בין מיקום השיחה על המפה לבין מקום הימצאו של המתקשר ודרך פענוח שמות הקוד של האתרים, ומידע נוסף (ע"פ 10049/08 בענין ראתב אבו עצא), ועוד.

לא מצאתי ממש בטענות המאשימה בסיכומיה כי בענין אלעוקה לא הוגשה תעודה מוסדית ולכן היה צורך בהעדת עדים, שכן פסק הדין מלמד כי הוגשו על ידי שניים מהעדים תעודות בדבר נקיטת החברה באמצעי הגנה סבירים, ועובדות נוספות המתייחסות לפעולת החברה. לפיכך, לא הובהר על מה מתבססת המאשימה בטעוניה בפני בדבר העדר הגשת תעודה מוסדית. ככל שאכן לא הוגשה תעודה שכזו, היה על המאשימה להבהיר מהיכן היא שואבת טענה עובדתית זו.

בענין אבו עצא הוטעם:

"קבלת או דחיית עדויות עובדי החברה מסורה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית שכן ככלל מדובר בסוגיה עובדתית ובענייני מהימנות" (ר' בהקשר זה גם את דברי המלומד קדמי כי גם רשומה

מוסדית קבילה ניתנת לתקיפת משקלה הראייתית, ככל ראייה. ע' 985 בספרו "על הראיות", חלק שני, מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע (2009).

בענייננו, העדה הודתה ביושר כי אין לה ולו ידע מינימלי בסוגיות אלו.

כפועל יוצא מהאמור לעיל, נמצא כי הרשומות המוסדיות שהוגשו אינן יכולות לשמש כראיה לאמיתות התוכן. יתרה מכך, אף לו הייתי קובעת כי מדובר בראיות קבילות, הרי שעסקינן בראיות חסרות במידה רבה. המידע שהוגש חלקי, אינו נהיר, לכל הפחות חלק מהנתונים נזקקים להבהרה או פירוש אשר לא סופקו, ולפיכך לא ניתן ליתן לראיות אלו משקל או להסיק בהסתמך עליהן מסקנות.

יובהר כי לחלק מהאישומים צורפה מפה, אולם לא פורטו בה מרחקים ואנטנות (ר' ת/27 בהתייחס לאישום 3); לאישומים אחרים צורפה מפה המציינת מרחק, אולם לא הובהר מרחק מהיכן - האם מהאנטנה? סביר כי כך הדבר, אולם פרט עובדתי זה לא נטען על ידי המאשימה, ולא צוין בראיותיה (ר' ת/28 בהתייחס לאישום 4, ת/29 בהתייחס לאישום 5). כך גם הוגש דו"ח איכונים השייך לכאורה לחב' רמי לוי תקשורת (ת/48), אולם לא הוצגה כל תעודה מוסדית של חברה זו.

נוכח דברים אלו, באתי לכלל מסקנה כי אין באיכונים כדי לסייע לנו ללמוד אם הנאשם שהה במועדי הגניבות במקומות הנטענים על ידי המאשימה, מה מרחק תחנת הממסר או האנטנות ממקום ביצוע העבירות, ושאלות רלוונטיות נוספות אשר יש בהן כדי לערער במידה רבה את משקל הראיות.

נמצא כי אדן מרכזי בראיות המאשימה אינו קביל, ולכל הפחות, כאמור - אינו בעל משקל, ולא ניתן להשתית עליו ממצא עובדתי.

המאשימה מבקשת להסיק מסקנה מרשיעה כנגד הנאשם בהתבסס גם על ראיות נוספות, אשר תיסקרנה להלן.

אחת הראיות עליהן מבקשת המאשימה להתבסס היא מעבר הרכבים אשר על פי הנטען שייכים לנאשמים, בסמוך למועד מעבר הרכבים הגנובים, במחסום רנתיס.

לצורך כך מבקשת המאשימה להתבסס על צילומים שנעשו במחסום, המתעדים את מעבר הרכבים הרלוונטיים. ב"כ הנאשם הסכים לקביעה שהרכבים הרשומים על שם נאשם 3 והרכבים הגנובים עברו במחסום רנתיס במועדים בהם צולמו, מישראל לכיוון השטחים, ככל שנהיר מהצילומים שמדובר אכן ברכבים אלו. לפיכך, הצילומים שהופקו ממערכת הצילום המשטרתית הוגשו בהסכמה (ת/3). ייאמר כבר עתה, כי בכל הנוגע לטענות הצדדים באשר לשעות המעבר של הרכב המוביל והרכב הגנוב, איני מוצאת חשיבות בשאלה איזה רכב עבר קודם, שכן אף אם הרכב הגנוב עבר במחסום דקות ספורות לפני הרכב המוביל, אין בכך כדי ללמד על העדר קשר בין הרכבים.

עוד יצויין, כי נכונה אני להניח, כטענת המאשימה, כי העובדה שאחד מרכבי הנאשמים עבר בסמיכות לרכב הגנוב, בחלק ניכר מהמקרים, משמשת ראייה נסיבתית לחובת הנאשמים (ר' הצילומים לגבי אישומים 22-24 לשם הדוגמא).

עם זאת, **אין המדובר בראייה כבדת משקל, וזאת ממספר טעמים.** ראשית ועיקר, כמפורט לעיל, לא ניתן בהכרח

לקשור בין הרכב המוביל לבין הנאשם הספציפי שבפניי. ייתכן אמנם כי הוא שנהג ברכב המוביל, כטענת המאשימה, ואולם באותה מידה ניתן להניח כי אחר נהג ברכב. יוזכר כי הרכבים מצויים בבעלות נאשם 3, וכי לטענת המאשימה נאשם 2 הוא שעשה בהם שימוש. עוד יצוין בהקשר זה, כי המאשימה לא המתינה לסיום ההליך בעניינו של נאשם זה, ביקשה לחלט את רכב הרנו, וכך הוחלט במסגרת גזר דינו של נאשם 2.

מכלול הראיות באשר לבעלות ברכבים ולשימוש בהם מלמד כי גם לשיטת המאשימה הרכבים אינם קשורים בהכרח לנאשם 1, ואף אם קיים חשד ממשי כי הרכבים אשר כונו "רכבי הנאשמים" קשורים למעשי הגניבה, אין בכך כדי לקשור במידה הנדרשת את נאשם 1 למעשים אלו.

יתרה מכך, הראיות מלמדות כי לא בכל האישומים עבר במחסום אחד מרכבי הנאשמים. כך לשם הדוגמא, באישומים 13 ו-27 צולמו רק הרכבים הגנובים במחסום, ללא ליווי של אחד הרכבים המובילים. בהתחשב בעדותה של רותי סעדי ממודיעין משטרת ישראל, כי מקום בו לא צולם רכב מוביל, הרי שאף אחד מהרכבים הקשורים לנאשמים לא נראה עובר את המחסום, יש להסיק כי באישומים בהם לא מצולמים הרכבים המובילים, אלו כלל לא היו במקום.

ייתכן אמנם כי הנאשמים השתמשו באותם מקרים ברכבים אחרים, ואולם לא הוצגו ראיות על מנת לתמוך במסקנה זו, וכאשר עסקינן בראיות נסיבתיות, מחליש הדבר את עוצמת הראיות, ואת היכולת להסיק מהן מסקנות.

זאת ועוד, לטענת המאשימה, בשישה אישומים רכב מסוג רנו קנגו לבן עובר בסמוך לפני הרכב הגנוב, ואולם רכב שחולף לפני הרנו מסתיר את לוחית הזיהוי. כך, באישומים 15, 19 ו-25, מצולם במחסום רכב, ומאחוריו רכב אחר, אשר ייתכן שהוא הרנו שבבעלות הנאשמים. ואולם אין כל ודאות כי כך הדבר. בתיק מצויה תעודת חסיון, החוסה בין היתר פרטים שיש בהם כדי לגלות את השיטה והאמצעים, ובכללם אופן הביצוע הטכני ששימש בהפקת לוח התצלומים (ת/4). בשל כך לא נעתרה המאשימה לבקשת הנאשם לקבל לידי תוצרים נרחבים יותר של מצלמות האבטחה מהמחסום.

נוכח דברים אלו, ובהתחשב בטענת הנאשם בפניי כי הוא אינו מזהה את הרכב שהוצג לו כרכב בו עשה שימוש, הרי שלא ניתן לדעת האם אין למשטרה האמצעים הטכניים לדעת את מספר הרישוי של הרכב המוסתר, שמא יש ביכולתה לעשות כן. הפועל היוצא הוא כי שעה שלא נמצא בפני בית המשפט מידע אודות מספר הרישוי של הרכב המצולם, ככל שלא נראה מספרו - לא ניתן להניח לחובת הנאשמים כי הרכב שייך להם.

בכל אלו יש כדי להפחית ממשקלה של הראיה המתבססת על מעבר רכב הנאשמים במחסום.

ראיה נוספת עליה משתיתה המאשימה את מסקנותיה לחובת הנאשם, עוסקת בעצם קיומן של שיחות בינו לבין הנאשמים האחרים בסמוך למועדי הגניבה ולמועדי המעבר במחסום. אכן, הראיות מלמדות כי בין הנאשם לנאשמים האחרים התקיימו שיחות מרובות בסמוך למועדי הגניבה.

יצוין כי הנאשם טען לראשונה במהלך עדותו, בהקשר זה, כי ברכב הרנו מותקן טלפון שלו, ולפיכך מי שנהג ברכב יכול היה להשתמש בטלפון, ואין המדובר בשיחות שהוא עצמו בהכרח קיים. ספק אם טענה זו מתיישבת עם טענתו כי הרכב לא היה שלו, אלא בשימוש משותף למספר רב של אנשים. כן טען הנאשם לראשונה בעדותו, כי היה ברשותו קו טלפון נוסף, ולכן לא נהג להשתמש בטלפון אליו מתייחסת המאשימה, באופן קבוע. זאת בשונה מדבריו במשטרה, שם טען כי יש ברשותו קו טלפון אחד בלבד. כך גם לא ציין הנאשם מה הוא מספר הטלפון השני המצוי לכאורה ברשותו.

כן מקובלת עליו בהקשר זה טענת המאשימה, כי ככל שהתקיימו שיחות בין הטלפון של נאשם 2 לטלפון של נאשם 1, וכי מדובר במועדים בהם נאשם 2 היה מעורב בגניבות, נהיר כי לא ייתכן שנאשם 2 הוא שהיה משני עברי הקו, ככל שהשיחות התקיימו מתוך הרכב שלו. ואולם אף בכך אין די כדי להסיק מסקנה חד משמעית לחובת הנאשם, וללמד על חלקו במעשים, אף שאיני נותנת אמון בגרסתו. לפיכך, גם שיחות הטלפון, כראיה נסיבתית, אינן מלמדות בהכרח על מעורבות הנאשם במעשי הגניבה. אף שאפשר כי כך הדבר, הרי שאין זו המסקנה האפשרית היחידה, כאשר עסקינן בבני משפחה המשוחחים זה עם זה, ובהתאם לפלט שהוגש - עושים זאת לא רק בסמוך למועדי הגניבות, וכאשר מקובל גם על המאשימה כי בני משפחה נוספים משתמשים ברכבים שאינם רשומים על שמם.

עוד מבקשת המאשימה להתבסס על צילומי אבטחה מכמה מזירות הגניבה, בהם נראה רכב הקנגו, וניתן להסיק כי האנשים היושבים בו מעורבים בגניבה. כך, צפייה בסרטונים הרלוונטיים לאישום 18 מלמדת כי במועד הארוע נראה אדם יוצא מרכב הרנו של נאשם 3 ונכנס לרכב הגנוב, ואת 2 הרכבים נוסעים זה אחרי זה לאחר מכן (בדומה ר' ת/26 באשר לאישום השני). עם זאת, לא בכל המקרים ניתן לקבוע באופן ודאי כי מדובר ברכב מסוג רנו קנגו (ר' עדות החוקר פנחס פינטו כי באחד הארועים ייתכן ומדובר ברכב מסוג סיטרואן או ברכב דומה אחר). יתרה מכך - אף המאשימה אינה חולקת כי לא ניתן לזהות באף אחד מצילומי האבטחה את הנאשם שבפניי, ונוכח המוסכמה כי הרכבים אינם רשומים על שמו ולא היו בשימוש הבלעדי, או אף העיקרי - אין המדובר בראיה כבדת משקל לחובת הנאשם.

ראיה נוספת מלמדת על איכונו של נאשם 2 במקומות הגניבה. האיכונום התקבלו במהלך הדיון (ת/21), חרף התנגדות ב"כ הנאשם, אשר טען כי הם אינם קבילים משלא העיד עד מטעם המאשימה לתמוך במסקנות אותן מבקשת המאשימה להסיק מאיכונום אלו. נוכח דברים אלו, דומה כי המסקנה הראייתית באשר לקבילות איכונו הנאשם חלה גם ביחס לאיכונום אלו. ואולם אף אם היה נמצא כי איכונום אלו קבילים, הרי שיש בהם אך כדי לסבך את נאשם 2 (אשר הודה בכתב אישום מתוקן ודינו נגזר), שכן כאמור מדובר באיכונו שלו, ואין בהם כדי לסבך את הנאשם שבפניי.

חלק נוסף בפאזל המרכיב את התמונה הראייתית טמון בעובדה שבמחסן הבית המשותף בו מתגורר הנאשם נתפס רכוש אשר נגנב בארועים נשוא כתב האישום.

ההגנה מסכימה כי 3 מהמתלוננים אשר נגנב רכבם, זיהו רכוש שהיה ברכביהם כרכוש שנתפס במחסן ביתו של הנאשם (ת/42 ביחס לאישום 18, ת/41 ביחס לאישום 17, ות/11 ביחס לאישום 10, ור' דו"ח הפעולה ת/23 באשר לטיב הרכוש שנתפס - כסאות בטיחות, סלקלים וכיוצא בזה).

לבית המשפט הוגשו בהסכמה הודעות שכנוי של הנאשם לבנין, סברין ונור הוזייל (ת/24-25). מההודעות עולה כי הרכוש במחסן המשותף שייך לבני הזוג או לנאשם, כי לבני הזוג ולנאשם היה מפתח למחסן, ושכנים אחרים אינם עושים שימוש במחסן. כן מסרו בני הזוג כי הרכוש שנתפס במחסן על ידי השוטרים הוא רכוש הנאשם.

הנאשם נשאל במשטרה (ת/18), לגבי הרכוש שנתפס במחסן, והשיב כי רק חלק מהרכוש שייך לו. הוא טען כי המחסן משותף לכל הדיירים, וכי אמנם הוא מחזיק במפתח למחסן, אולם אינו יודע אם גם לשכנים אחרים יש מפתח.

בעדותו אישר כי אחסן חפצים במחסן, אולם טען כי כך עושים גם שכנים נוספים. הוא עומת עם כך שמדובר בגרסה כבושה הסותרת את דבריו במשטרה, אך לא השיב לטענה באופן ענייני. הנאשם הכחיש כי אמר לשוטרים שאין לו מפתח של המחסן, ולראשונה טען כי כלל לא נכח בעת החיפוש במחסן, טענה שלא הוטחה בעדים הרלוונטיים.

לראשונה גם טען במהלך עדותו, כי גם נאשם 2 אחסן חפצים במחסן, שכן הוא "מסתובב" שם כל הזמן ומחפש פחיות אותן הוא מוכר. ואולם לא נמצאו ברזלים ופחיות במחסן, והנאשם, לא די בכך שלא זימן את הנאשם 2 לעדות מטעמו בסוגיה זו, אלא אף התנגד לבקשת המאשימה לזמנו כעד מטעמה. כך גם נמנע הנאשם מלזמן מי מהשכנים אשר לטענתו עשו שימוש במחסן.

הלכה היא כי -

"בדרך כלל, כאשר נמנע בעל דין מחקירה נגדית של עד, ההנחה היא, כי אינו חולק על דברי העד, ועל בית המשפט להביא את עובדת היעדר החקירה הנגדית בין שיקולי אותה עדות" (ע"פ 7653/11 - ראובן ידען נ' מדינת ישראל).

נוכח גרסתו הכבושה של הנאשם כמפורט לעיל, הימנעותו מזימון עדים רלוונטים לתמוך בטענותיו, והסכמתו להגשת הודעותיהם של שכניו, איני מקבלת את הטענה כי לא נכח במחסן בעת החיפוש, וכי אחרים שאינם ידועים, ובהם נאשם 2, עשו בו שימוש.

לפיכך, ניתן לקבוע כי הרכוש הגנוב שנתפס, נתפס ברשות הנאשם.

אשר למסקנה המשפטית הנובעת ממסקנה עובדתית זו, טענה ההגנה כי לא ניתן לעשות שימוש בחזקה תכופה על מנת לקשור בין הרכוש שנתפס לבין מעשי הגניבה, נוכח חלוף זמן של כחודש-חודשיים ממועדי הגניבות ועד תפיסת הרכוש. נטען לפיכך כי לכל היותר ניתן להרשיע את הנאשם בגין הרכוש שנתפס במחסן, בעבירה של החזקת רכוש חשוד כגנוב.

בפסיקה נקבע בהקשר זה כי:

"ההנחה שבעובדה העולה מן החזקה ברכוש גנוב יכול שתוביל למסקנה כי המחזיק הוא הפורץ או הגנב, היינו כי הוא האדם שביצע את נטילת הרכוש שלא כדין מידי בעליו; יכול שהנסיבות העובדתיות תהיינה כאלה אשר על-פיהן נראה, לכאורה, שהמחזיק ברכוש הוא מקבל רכוש גנוב בידועין: הכל תלוי בנסיבות העובדתיות, במועד שחלף מעת נטילת הרכוש מבעליו ונתונים כיוצא באלה. הוא הדין בקשר למשמעות המיוחסת לכל מרכיב מאלה היוצרים את החזקה, היינו ההחזקה ברכוש כשלעצמה, אופי הרכוש והקלות שבה הוא עובר מיד ליד (ע"פ 15/78 - משה ביבס נ' מדינת ישראל).

כן נקבע:

"הנחת העובדה, הנובעת מן החזקה התכופה ברכוש הגנוב, יכולה להיסתר, אם הנאשם נותן הסבר, המראה שהרכוש הגיע אליו בדרך כשרה, או המעורר לפחות ספק בנדון זה; וגם באין הסבר כזה אין בית המשפט חייב להרשיע את הנאשם, אלא אם הוא משוכנע מעל לספק סביר, שעל-פי מבחני ההיגיון וניסיון החיים אשמתו של הנאשם מחויבת המציאות. ואף אם בית המשפט סבור כך, עדיין עליו לשאול עצמו, אם בנסיבות הענין יש להרשיע את הנאשם במעשה השוד (או הגניבה) או רק בהחזקת הרכוש הגנוב, בידעו שהושג בדרך של פשע (או בדרך של עוון)" (ע"פ 117/81 - יוסף בן חמו ו-4 אח' נ' מדינת ישראל).

בהתחשב באלו, כפי שיבואר בפרק הבא, מצאתי להרשיע את הנאשם בביצוע עבירות של קבלת נכסים שהושגו בפשע, בהתאם לסעיף 411 בחוק, בשלושת האישומים הרלוונטיים.

סיכום ומסקנות

התיק שבפניי מושתת על ראיות נסיבתיות. התמונה המצטיירת מן הראיות שהוצגו היא של מעורבות עמוקה ומחשידה של הנאשם, לכל הפחות בחלק מן המעשים המיוחסים לו. ואולם כאשר התשתית הראייתית הינה נסיבתית, על בית המשפט לבחון האם המארג הראייתי שהוצג מאפשר גם מסקנה אחרת, מלבד המסקנה כי הנאשם ביצע את המעשים בהם הואשם. שכן -

"רק אם המסקנה המרשיעה, אשר מוסקת מן הראיות הנסיבתיות, גוברת באופן ברור והחלטי על כל תיזה חלופית ואינה נותרת מסקנה סבירה אחרת, ניתן לומר, שאשמה הוכחה מעל לכל ספק סביר" (ע"פ 543/79, 622, 641 - אבישי נגר ואח' נ' מדינת ישראל).

נמצא כאמור כי באישומים רבים, אף כי לא בכולם, עובר אחד הרכבים שבעלות נאשם 3 במחסום, בסמיכות לרכב גנוב, כי נאשם 1 משוחח בטלפון עם אחד הנאשמים בסמוך למועדי הגניבה והמעבר במחסום, כי הנאשם היה מעורב באישום הראשון, אף כי לאחר מעשה, וכי ברשותו נתפס רכוש שנגנב בשלושה מהאישומים. כן קיימות ראיות בחלק מהאישומים למעורבות רכב הרנו בגניבה ממש, בזירות בהן מלמדות על כך מצלמות האבטחה. תמלול השיחות בהן מעורב הנאשם מלמד כי לנאשם מעורבות של ממש בעסקי הגניבה, הוא אינו מופתע מהתוכן הנמסר לו באשר לגניבות, מרצונם של הנאשמים האחרים כי יבצע מעשים אקטיביים לאחר הגניבה, ואכן מבצע מעשים אלו.

ואולם, כמבואר לעיל, אין בראיות אלו חרף הצל הכבד ביותר המוטל על הנאשם, כדי לחייב את המסקנה כי הוא שביצע את מעשי הגניבות והפריצות לרכבים. מסכת הראיות שהוצגה בבית המשפט אינה מלמדת כי בהכרח הנאשם הוא שביצע את מעשי הגניבה, או כי היה מודע להם טרם התרחשותם. נהפוך הוא - עובדות האישום הראשון, האישום היחיד לגבי קיימות האזנות סתר, מלמדות כי לנאשם הודע על ביצוע הגניבה אך לאחריה.

גם חלוף הזמן המשמעותי בין מועדי הגניבות למועד מציאת הרכוש, מביא לכך שלא ניתן להסיק בהכרח כי הנאשם הוא שביצע את הגניבות. זאת גם בהתחשב בראיות באשר לאישום הראשון, המלמדות כאמור על מעורבות לאחר מעשה הגניבה - מעורבות המתיישבת גם עם מציאת הרכוש ברשות הנאשם.

מסקנות אלו מתחייבות גם מהדרישה כי במסגרת בחינת הראיות בשלב הראשון, יש לבחון את -

"עוצמתן, מהימנותן ודיוטן של הראיות, כדי להבטיח שהראיה היא ראיית אמת" (ע"פ 2697/14 - ניסים חדאד נ' מדינת ישראל).

לפיכך - ככלל לא ניתן לקבוע במסגרת השלב השני, כי המסכת הראייתית כולה מובילה למסקנה לכאורית לפיה הנאשם ביצע את המעשים המיוחסים לו.

בהתאם להלכה הפסוקה, עוצמת ההסבר אותו על הנאשם לספק - בשלב השלישי, תלויה בעוצמת הראיות הנסיבתיות. נוכח הקביעה כי אין במכלול הראיות, אף בצירופן זו לזו, כדי להביא למסקנה חד משמעית כי הנאשם אכן היה בזירות המעשים וכי גנב את הרכבים, הרי שחרף אי מתן האמון בגרסתו, נמצא כי המארג הראייתי אינו מחייב את המסקנה כי

הוא שביצע את העבירות בהן הואשם.

עם זאת, בהתחשב במכלול הראיות, המלמדות על ידיעה ברורה של הנאשם כי הנאשמים האחרים עוסקים בגניבת רכבים, ועל מעורבות של הנאשם - אף לאחר מעשה, כמפורט לעיל, ניתן לקבוע כי יש בראיות אלו כדי לסבך את הנאשם בביצוע עבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע.

הלכה פסוקה היא כי שקרי נאשמים יכולים להוות חיזוק ואף סיוע לראיות המאשימה, ככל שהם מהותיים, חד משמעיים, ונעשו מתוך כוונה להעלים את האמת מפני בית-המשפט (ר' רע"פ 8754/13 חיים סעדה נ' מדינת ישראל, ופס"ד אבו עצא). כך הם שקרי הנאשם שבפניו, בכל הנוגע להחזקתו ברכוש ולשימוש במחסן הבית המשותף. גרסתו באשר לכך כבושה, ונוכח דברים אלו, כאשר מתבצע השלב השלישי בבחינת מארג ראיות נסיבתי, נמצא כי הנאשם לא סיפק הסבר סביר לראיות בכל הנוגע לקבלת הנכסים. שקריו מחזקים את ראיות המאשימה, ואין בגרסתו כדי לשלול את המסקנה המרשיעה.

לפיכך, עומדת המאשימה בנטל המוטל עליה על מנת להביא להרשעת הנאשם באישומים 10, 17 ו-18 בקבלת נכסים שהושגו בפשע, בניגוד לסעיף 411 בחוק.

סוף דבר - המאשימה הציגה ראיות לביצוע העבירות הנטענות על ידה, ואולם אין המדובר בראיות מספיקות על מנת לשכנע כי המסקנה לה טוענת המאשימה היא המסקנה האפשרית היחידה. אף כי לא נתתי אמון בגרסת הנאשם, ואף כי נהיר שמעורבות הנאשם במעשים עמוקה בהרבה מזו בגינה הוא מורשע, הרי שמעורבות זו לא הוכחה כאמור בראיות המאפשרות לקבוע זאת מעבר לספק סביר, ולפיכך מזוכה הנאשם מהעבירות בהן הואשם.

נוכח התוצאה אליה הגעתי איני מוצאת לדון בטענות נוספות של ההגנה.

אשר על כן, מזוכה הנאשם מהעבירות אשר יוחסו לו, ומורשע באישום הראשון בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וסיוע לאחר מעשה, ובאישומים 10, 18 ו-19 - בשלוש עבירות של קבלת נכסים שהושגו בפשע.

ניתן והודע היום, כ"ז חשוון תשע"ח, 16.11.17, במעמד הצדדים